1861. N°. 113.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

VRIJDAG 20 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 19 September.

In de zitting van den gemeenteraad van heden werd, nadat de heer R. J. C. Driessen als lid van den raad was beëedigd en geïnstalleerd, door den voorzitter mededeeling gedaan eener missive, waarbij de heer mr. H. C. Huyser als lid van den raad zijn ontslag neemt, alsmede eene missive van denzelfden heer, waarbij hij zijn ontslag verzoekt als regent van het H. G. of armen wees- en kinderhuis. Ook werd mededeeling gedaan eener missive van gedep. staten, ten geleide van een antwoord van Z. E. den minister van binnenl. zaken, op het adres van den raad in zake de voormalige wees- en momboirkamers. In dat antwoord werd gezegd, dat Z. M. de koning het verzoek van den raad, zoo als het daar lag, niet kon inwilligen, maar dat Z. M. zich voorbehield om, wanneer de stad Leyden voldaan zou hebben aan hare verpligting tot het doen van rekening en verantwoording, aan de wetgevende magt een voorstel te doen, om de in den gestelden termijn niet opgevraagde gelden te doen strekken tot eene subsidie ter aflossing der geldleening, die de stad zoude moeten doen.

Wat betreft de behandeling der aan de orde gestelde punten, werden de heer P. L. C. Driessen, als bestuurder van het werkhuis, en de heer M. G. ten Sande, als commissaris der stedelijke gasfabriek herkozen. Ook werd goedgekeurd eene af- en overschrijving op de gemeente-begrooting voor 1861, ten einde te voorzien in de kosten van de aanschaffing van een 100tal dreggen ter redding van drenkelingen, die op verschillende punten der stad, in herbergen enz., verkrijgbaar zullen zijn, welke plaatsen van een kenbaar teeken zullen voorzien worden. Gelijke goedkeuring werd geschonken aan de voordragt tot het huren van een kelder aan de Vischmarkt, tot berging van onverkochte visch enz., aangezien het thans daartoe dienende gebouw tot dat einde niet meer bruikbaar was, alsmede aan de voordragt om aan hen, die met het vormend onderwijs der kweekelingen aan de openbare lagere scholen zijn belast eene bezoldigiging toe te kennen, ten bedrage van *f* 200 voor hem, die dat onderwijs bestuurt, en *f* 100 voor de overigen.

— Dezer dagen is het Munt- en Penningkabinet der Hoogeschool onder anderen bezocht door den Russischen staatsraad B. de Koehne, vergezeld door den secretaris van het Russische gezantschap te 's Gravenhage. Gemelde staatsraad, uitgever, onder anderen, van een Numismatisch tijdschrift, is schrijver van een werk in twee quarto-deelen, getiteld: *Recherches sur l'histoire et la Numismatique des colonies Grecques en Russie, ainsi que des Royaumes du Pont et du Bosphore Cimmérien.*

Als geschenken werden door Z. E. aan het akademisch kabinet vereerd een fraaije didrachme van Cnidus (in Carië) en onderscheidene in Rusland opgegravene Friesche munten uit de XIe eeuw.

Van Z. E. den minister voor de herv. eeredienst ontving het kabinet ten geschenke een Frankfortsch tweeguldenstuk in het sterfjaar van Goethe en met vermelding dier gebeurtenis geslagen.

— Gisteren morgen is aan het paardenwed nabij de Wouterbrug een gezoon, Jan Borsboom genaamd, een jong mensch van 25 jaren, van eene met kool geladen schuit, door het uitschieten van den haak, in het water gevallen. Ofschoon onmiddelijk er uitgehaald en aan het buitenverblijf van den heer Lisman, aldaar gelegen, gebragt, heeft hij echter geene teekenen van leven meer gegeven. De vader en broeder des verongelukten, die gehuwd was, zijn heden de schuit komen afhalen en naar hunne bestemming Vlaardingen vertrokken.

— De directie van den kon. Franschen schouwburg te 's Hage zal, zooals uit eene hierachter voorkomende aankondiging blijkt, in de volgende week alhier eene voorstelling geven, die, naar wij vernemen, door nog andere zal gevolgd worden. De hh. Valois en Jahn, die, de eerste als ijverig directeur van het kon. Hollandsch tooneel, de tweede als bekwaam orchest-directeur, reeds gunstig bekend staan, verdienen lof en aanmoediging, daar zij vol vertrouwen eene directie op zich hebben genomen, waaraan vele bezwaren zijn verbonden en waarvoor velen, met het oog op het ongunstig slagen hunner voorgangers, zouden hebben teruggedeinsd. Die aanmoediging hebben zij in de residentie aanvankelijk reeds in ruime mate ondervonden. Met moed hebben zij hunne taak opgevat en getracht een ensemble te vormen, dat aan de regtmatige verlangens van het publiek zou kunnen voldoen. In hoeverre zij daarin geslaagd zijn, zal eerst later kunnen blijken, maar onderscheidene der door hen geëngageerde artistes mogten bij de debut-voorstellingen ondubbelzinnige blijken van goedkeuring van de zijde des publieks ondervinden. Hun optreden alhier moge mede met eenen gunstigen uitslag worden bekroond en aan directeuren eene billijke vergoeding voor hunne bemoeijingen en zorgen schenken.

— De uitslag van de verloting voor voorwerpen van kunst en smaak, ten behoeve der noodlijdenden door de overstroomingen op Java, wordt heden in de *Staats-Courant* medegedeeld. Aangenaam zou het der commissie zijn, indien de prijzen voor ult. dezer werden afgehaald. Op alle werkdagen, van 10 tot 12 ure, is daartoe gelegenheid aan het gebouw der voormalige Gasthuiskerk te Delft, of door tusschenkomst van eene der hier en elders bestaande sub-commisie.

— De miliciens der ligting van 1860, behoorende tot de vijf reg. dragonders, ten verleden jare daarbij in activiteit opgetreden, zullen den 1sten Oct. a. s. met onbepaald verlof naar hunne haardsteden terugkeeren.

— De minister van marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt dat op een nader te bepalen tijdstip, aan het locaal van het dep. van marine te 's Gravenhage, een vergelijkend examen zal plaats hebben van jongelingen, die tot scheepsklerk bij de Nederl. zeemagt wenschen benoemd te worden. Het getal der opene plaatsen bepaalt zich tot acht. Alleen zij komen in aanmerking, die in het jaar 1845 en 1846 zijn geboren. Men moet zich voor of op ult. October met een op zegel geschreven verzoekschrift tot den minister van marine wenden.

— Bij de gisteren door de Ned. handelmaatschappij te Rotterdam gehouden veiling van 389,752 balen koffij, is alles verkocht. De prijzen waren 40½ à 48 cents naar qualiteit.

— De bisschop van Haarlem heeft tot directeur van het r. k. seminarium te Warmond benoemd den heer Snickers, r. k. priester en pastoor te Scheveningen.

— Men berigt ons uit Noordwijk, dat in dienst gesteld is het nieuwe kantonnale huis van bewaring. Dit gebouw is bestemd *beneden* voor gevangenis en *boven* voor de dienst van het kantongeregt. De gevangenis, ingerigt volgens het nieuwste systeem zoo in bouw als in meubilair, bevat vertrekken voor cellulaire en gemeenschappelijke opsluiting, alsmede eene nette woning voor den cipier, en is bovendien voorzien van een bureau, bad- en [illegible] noodig en wenschelijk is, zooals een verwarmingstoestel met buizen. Aan weerszijden heeft men voor eene behoorlijke wandelplaats voor de gevangenen gezorgd.

Op de bovenverdieping treft men aan de geregtszaal, griffie, getuigenkamer enz. ten dienste van het kantongeregt. Deze lokalen zijn elk naar den aard hunner bestemming van voldoende ruimte en voorzien van een deftig en net ameublement.

Het gebouw staat aan de Voorstraat in het midden van het dorp en strekt allezins tot verfraaijing daarvan, vermits het uiterlijk voorkomen, de stijl waarin het gebouwd is en de soliede constructie in allen deele den architect G. Brouwer en den aannemer J. P. C. Swijser, beiden uit 's Hage, eer aan doen.

Door de plaatsing van dit gebouw is in eene groote behoefte voorzien en aan Noordwijk het behoud van den zetel van het kantongeregt en de daaruit voortvloeijende voordeelen verzekerd.

— Maandag ll. had een zoon van den landbouwer W. de Haas, nabij Delft, de onvoorzigtigheid van een jagtgeweer af te schieten, dat ongeveer vier weken geladen was geweest. Niettegenstaande de waarschuwing van zijn broeder en den raad om het liever aan een boom te binden en met een touw af te trekken, schoot hij het af, met het noodlottig gevolg dat het geweer sprong en zijne regterhand zoodanig verminkt werd, dat de twee voorste vingers moesten worden afgezet.

— Te Nieuwe Diep werd Dingsdag nacht een matroos, die oneenigheid had met zijne vrouw, wegens burengerucht door de nachtwachts aangehouden; op zijn verzoek werd hem toegestaan om niet naar het policie-bureau, maar naar boord te worden gebragt. Midden op de nieuwe brug gekomen rukte hij zich van zijnen geleider los en sprong over de leuning der brug in de binnen-haven; hij zonk onmiddelijk in de diepte, en het is niet mogen gelukken hem te redden.

— Men verwacht, zegt de *Arnh. C.*, spoedig belangrijke aanbestedingen voor de staats-spoorwegen: als aan den Helder een gedeelte spoorbaan, station en emplacement voor goederen- en personenverkeer; eene dubbele ijzeren draaibrug over de rivier de Mark in de lijn Breda-Moerdijk en de ijzeren draaibrug over het kanaal van Apeldoorn naar Dieren.

Ook verwachtte men eerstdaags de benoeming van den kapitein der genie jhr. de Klerk tot secretaris bij de commissie voor de spoorwegen.

— Men verneemt dat het leggen van den eersten steen te Zutphen, voor den aanbouw van de brug over den IJssel, bepaald is op Maandag 21 October a. s. en dat Z. M. de koning aan die plegtigheid zal deelnemen.

— Uit de kolonie van weldadigheid te Frederiksoord berigt men aan de *U. C.*, dat men er nog zeer bekommerd is over den loop, dien de zaak van het onderwijs heeft genomen. De bevolking is nu voornemens een adres aan de betrokken gemeente te zenden, en te trachten de gemeentebesturen ten deze tot andere gedachten te brengen. Zoo dit met geen gewenscht gevolg

mogt worden bekroond, dan is zij van plan een beroep te doen op de algemeene Nederlandsche liefdadigheid, ten einde de gelden te verkrijgen voor de kosten van genoemd onderwijs, die jaarlijks ongeveer ƒ4000 beloopen.

— In den avond van den 13den dezer is nabij Veghel een landbouwer aangerand; hij ontving een schot in de zijde en werd vervolgens door twee personen van eene som van ƒ120, die hij bij zich had, beroofd en daarbij zoo met knuppels geslagen, dat men hem bijna stervende aan den weg vond liggen. Later zijn twee personen, Bolman en Post genaamd, als vermoedelijk aan deze daad schuldig, gevangen genomen. Genoemde personen hadden op dien dag met den verwonde handel gedreven en hem gelden uitbetaald.

— Den 16den dezer verlieten te Hulsberg (Limburg) twee meisjes van den landbouwer A. Souven, oud 10 en 7 jaren, het ouderlijke huis, om van een naburigen zandberg voor huishoudelijk gebruik eenig zand te halen. Twee uren na het vertrek dezer kinderen passeerde een dorpsgenoot langs den bedoelden berg en bemerkte eene grooten hoop versch afgestort zand, waaruit een armpje stak. Onmiddellijk begaf die man zich, geholpen door zijne knechts, aan het graven, maar vond de twee kinderen ongelukkigerwijze reeds beide gestikt. (*N. R. C.*)

'S GRAVENHAGE, 19 September.

Z. M. de koning heeft den eersten candidaat, die op de lijst geplaatst was, den heer mr. G. C. J. van Reenen, wederom tot voorzitter der tweede kamer gedurende het tegenwoordige zittingjaar benoemd.

— Z. M. heeft benoemd tot eersten onderwijzer aan de rijkskweekschool voor onderwijzers te 's Hertogenbosch, den heer F. A. R. Woltering, hoofdonderwijzer der openbare lagere school te Vierlingsbeek, en tot tweeden onderwijzer aan gezegde kweekschool, den heer J. N. Houba, hoofdonderwijzer der openbare school te Blerick.

— Men verneemt, dat de heer Harders, officier-machinist, onlangs uit Japan teruggekeerd, door den keizer van Rusland begiftigd is met de St. Stanislas-orde, 3de kl.

— H. M. de koningin-moeder is eergisteren van Soestdijk in deze residentie aangekomen, maar zal waarschijnlijk Zaturdag derwaarts terugkeeren.

— Bij den minister van binnenl. zaken is ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood ontvangen ƒ2.15, nadere opbrengst van door den heer L. Lammers, te Arnhem, uitgegeven dichtstukjes.

— De eerste kamer heeft gisteren geene zitting kunnen houden, omdat geen genoegzaam aantal leden was opgekomen. De voorzitter heeft medegedeeld dat door de afdeelingen verkozen waren: tot voorzitters de hh. Cremers, van Aylva van Pallandt, van der Oudermeulen en van Nispen van Pannerden; tot onder-voorzitters de hh. Rijsterborgh, van Goltstein van Oldenaller, Boreel van Hogelanden en Blankenheym, en tot leden der commissie voor het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, de hh. Cremers, van Aylva van Pallandt, Boreel van Hogelanden en van Nispen van Pannerden.

In de zitting van heden is besloten, aangezien de commissie tot het opstellen van een adres in antwoord op de troonrede, met haar ontwerp gereed was, de discussie daarover morgen te doen plaats hebben.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Donderdag 19 September.

De tijdelijke voorzitter, de heer Anemaet, liet voorlezing doen van een kon. besluit, houdende benoeming van den heer mr. G. C. J. van Reenen tot voorzitter der tweede kamer. De heer Anemaet gaf daarop het voorzitterschap aan den heer van Reenen over met het houden eener rede, waarin hij de kamer bedankte voor de hem verleende ondersteuning en den heer van Reenen geluk wenschte met dit herhaalde blijk van vertrouwen zijner medeleden, bevestigd door de onderscheidende benoeming des konings. De heer van Reenen nam daarop plaats op den voorzittersstoel en hield de volgende aanspraak:

MIJNE HEEREN!

Naar aanleiding van uwe voordragt, door den koning tot voorzitter uwer vergadering benoemd, aanvaard ik die betrekking met een gevoel van dankbaarheid en vertrouwen.

Toen ik, nu drie jaren geleden, voor het eerst het voorregt had hier plaats te nemen, deed ik een beroep op de welwillendheid en ondersteuning mijner medeleden, en gaarne erken ik, dat ik beide in ruime mate mogt ondervinden. Thans, voor de vierde maal, als uwe voorzitter optredende, en met den aard en den omvang mijner taak bekend, gevoel ik geen mindere behoefte aan de voortdurende medewerking der kamer; maar ik vertrouw dat zij mij niet zal worden geweigerd; daarvoor is het verledene mij een waarborg.

Veelvuldig zijn de werkzaamheden, die ons in deze zitting zullen bezig houden; hoogst gewigtige voorstellen van wet zullen aan het onderzoek en de beoordeeling dezer kamer worden onderworpen.

Moge bij den strijd, die onvermijdelijk is waar zelfstandige mannen de publieke zaak behandelen, maar die niet minder noodzakelijk is, opdat de waarheid zich ontwikkele, de zegepraal van deze het doel zijn van ons aller streven, dan zal de schoone taak van den volksvertegenwoordiger door elk onzer met eere worden vervuld; dan zal het vaderland de vruchten plukken van onzen arbeid, en de constitutionnele regeringsvorm, waarin wij ons mogen verheugen, meer en meer worden bevestigd en algemeen gewaardeerd.

Met de bede, dat de Voorzienigheid haren onmisbaren zegen doe rusten op ons en ons werk, verklaar ik het voorzitterschap van de tweede kamer der staten-generaal te aanvaarden.

Zijn ingekomen twee koninklijke boodschappen ten geleide van twee wetsontwerpen, als: 1o. tot verhooging van hoofdstuk III der staatsbegrooting voor 1861; en 2o. tot opheffing van het regt van collatie, voor zoover het den staat behoort. — Verzending naar de afdeelingen.

Tot voorzitters der afdeelingen zijn benoemd de hh. de Raadt, Thorbecke, van Golstein, Dullert en Hugenholtz. Tot ondervoorzitters, de hh. Beens, Duymaer van Twist, Olivier van Nispen en Storm van 's Gravesande. Tot leden der commissie voor het ontwerpen van een adres in antwoord op de troonrede, de hh. Delprat, Meeussen, van Goltstein, Luyben en Betz.

AMSTERDAM, 18 September.

Maandag ll. hield de taal- en letterkundige afdeeling der kon. akademie van wetenschappen hare gewone vergadering. Tegenwoordig waren de leden de Wal, Koenen, van Lennep, Boot, Janssen, Delprat, Dirks, G. Mees Az., Vissering en Bake. De heeren van Lennep, Dirks, Janssen en Boot spraken over het besluit, in de laatst gehouden vergadering der akademie genomen, betreffende de loterijzaal te 's Gravenhage. De heer van Lennep verklaarde zich niet te vereenigen met de aangenomen conclusie van het rapport van den heer Bakhuizen van den Brink. Hij zou later daarop terugkomen, wanneer alle stukken bij de akademie zouden zijn ingekomen. Daarna deed de heer Delprat eene mededeeling betreffende onuitgegeven bescheiden uit 's rijks archief, betrekking hebbende op den kerkban, in 1281—1283 uitgesproken over den graaf van Holland, den bisschop van Utrecht en den aartsbisschop Siegfried van Keulen. De heer Dirks bood eenige geschriften aan voor de boekerij der akademie, en diende, namens de commissie ad hoc, het 6de stuk van het vervolg op van Loons *Historiepenningen* in, met kennisgeving dat het 7de stuk reeds zeer ver was gevorderd.

— Heden werd alhier de internationale tentoonstelling van visscherijgereedschappen in het lokaal der Vereeniging voor Volksvlijt plegtig geopend. De heer van Beeck Vollenhoven, voorzitter van het collegie voor de visscherijen, schetste in eene sierlijke rede de drijfveeren, welke tot het tot stand brengen dezer tentoonstelling, voor Nederland van zoo uitnemend belang, hebben aanleiding gegeven. Hij wees op de weinige gelegenheid welke voor de uitoefenaars van het visschersbedrijf tot heden bestond, om zich bekend te maken met hetgeen in het buitenland op het gebied van dezen tak van industrie geschiedde, en toonde aan van hoe veel belang het was voor een land als het onze, eene vrije concurrentie ten deze in het leven te roepen. De 192 nommers der tentoonstelling zijn door 92 inzenders geleverd, 76 uit Nederland, 5 uit Schotland, 11 uit Noorwegen, 1 uit Zweden, 2 uit Frankrijk en 1 uit Oostenrijk.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 September.

Op den 15den heeft te Gent de vroeger aangekondigde inwijding plaats gehad van het gedenkteeken op het graf van den Vlaamschen dichter Prudens van Duyse. De leden van verschillende genootschappen en vereenigingen zijn daartoe in plegtstatigen optogt naar den St. Amandsberg getrokken, alwaar onderscheidene redevoeringen uitgesproken en gedichten voorgedragen werden.

ENGELAND.

LONDEN, 17 September.

Zondag morgen werd de dienst der brandspuiten op vier verschillende plaatsen vereischt. De eerste brand ontstond in de drukkerij van de hh. Taylor en Greening; de tweede, die grootere schade aanrigtte, in de oliestagerij van de hh. Edward Hagen & Co.; de derde brand was die van eenige pakhuizen bij de tolkantoor-kade in Lower Thamesstreet, en de vierde barstte in een particulier huis aan de andere zijde van Londonbrug uit, bij welken een kindje van 5 jaren omkwam.

— In de fabriek van lijnkoeken van de hh. François en Joseph Bada heeft eene hevige ontploffing plaats gehad, ten gevolge van het springen van een stoomketel. Zes personen bleven op de plaats dood, terwijl vier anderen later aan de gevolgen der bekomen wonden zijn overleden.

— De uitgaven van den lord-mayor van Dublin worden dit jaar op 8000 £ begroot. Zijne betrekking geeft hem slechts 2000 £.

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 September.

Het dagblad *l'Union* deelt eenige bijzonderheden mede omtrent de wijze waarop de erkenning van het koningrijk Italië door de Nederl. regering zou hebben plaats gehad. In de nota, welke door het kabinet van 's Gravenhage omtrent deze zaak aan zijne diplomatieke agenten in het buitenland is gerigt, zou op den voorgrond zijn gesteld, dat die erkenning heeft plaats gehad wegens de nadeelen, welke voor de belangen des handels uit eene belemmering der diplomatieke betrekkingen zouden voortvloeijen. De Nederlandsche regering had zich echter voorbehouden, met de grootste vrijheid de staatkunde van het Turynsche kabinet te beoordeelen, door van het feit der erkenning de oorzaken af te scheiden, waaruit die erkenning is ontstaan, en de gevolgen, welke er uit kunnen voortspruiten.

— Men verwacht hier binnen kort den heer Victor Hugo. Naar het schijnt, zal hij zich hier evenwel maar eene maand ophouden, en zich daarbij onthouden van alle bemoeijing met de politiek.

— Dezer dagen is er gesproken van eene botsing, die plaats zou hebben gehad tusschen de Fransche en Engelsche zeemagt op de kust van Madagascar. Omtrent dit voorval, dat zeer overdreven is geworden, verneemt men het volgende: De koningin van Makeli, een klein rijk op dat eiland, was in de magt van drie eerzuchtige ministers gevallen, die zich van het bestuur hadden meester gemaakt en de vorstin bijna gevangen hielden. Deze laatste had de hulp der Fransche administratie op het eiland Bourbon ingeroepen, die een fregat naar Makeli afzond om de koningin te herstellen. Voor dat de bevelhebber van dat vaartuig daartoe overging, was de bevelhebber van een Engelsch vaartuig bij hem gekomen en had hem eenige aanmerkingen gemaakt over de ongepastheid eener tusschenkomst in de binnenlandsche aangelegenheden van het eiland, maar de Fransche bevelhebber had hem het regt ontzegd zich daarmede te bemoeijen; Frankrijk had van zijne oude regten op Madagascar nog geen afstand gedaan. De Engelsche

bevelhebber was daarop met zijn vaartuig vertrokken en die van het Fransche fregat had zich van zijne taak gekweten en de boven bedoelde ministers gevangen genomen, hoewel er 2000 man geplaatst waren om het te verhinderen.

— De *Akhbar* van Algiers deelt mede dat de heer Vallier den 7den dezer bij de landbouwkundige maatschappij te Algiers eene hoeveelheid katoen heeft ingezonden, door hem aldaar aangekweekt uit eene soort van Louisiana-katoen, onder de merkwaardige omstandigheid, dat zijn product zonder eenige bevochtiging, reeds volkomen rijp was op hetzelfde tijdstip, waarop de katoen van die soort in de Amerikaansche staten eerst tot rijpheid komt. De genoemde maatschappij had erkend dat de katoen van den heer Vallier in niets behoefde onder te doen voor de beste qualiteit van Louisiana.

— De Spaansche regering neemt van tijd tot tijd maatregelen tot verbetering van het onderwijs, iets dat zeker niet overbodig kan geacht worden; want volgens de jongste officiële rapporten zijn er in de provincie Madrid op 489,332 inwoners 266,922, die niet lezen of schrijven kunnen; in de provincie Tarragona verkeeren er van 321,886 inwoners 271,404 en in Moncada van 26,000 inwoners 23,000 in het zelfde geval.

ITALIE.

In naam van koning Frans II, heeft zijn minister, de heer Del Re, een antwoord openbaar gemaakt op de bekende circulaire van den heer Ricasoli. Daarin wordt gezegd dat de onlusten in zuidelijk Italië geene struikrooverij zijn, maar eene nationale beweging, ten doel hebbende, de nationale onafhankelijkheid van Napels te herstellen en 's lands wettigen koning weder op den troon te brengen. De heer Del Re komt mede op tegen de meening, dat de oproerige beweging in de Napelsche gewesten uit Rome ondersteuning en voorschriften heeft ontvangen. Men denke daarom evenwel niet, zegt hij, dat Frans II den strijd, die door zijne getrouwe onderdanen zoo heldhaftig gevoerd wordt, met onverschillige oogen aanziet. In tegendeel, ik verklaar uitdrukkelijk, dat mijn doorluchtige souverein, door zoo veel verknochtheid innig geroerd en daarop roem dragende, alleen op eene gunstige gelegenheid wacht om zich aan het hoofd der scharen gewapende Koningsgezinden te plaatsen en met haar te strijden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 17 September.

In de nabijheid van de Frankforterpoort zal eene groote tent tot ontvangst des konings bij gelegenheid van zijn plegtigen intogt in deze hoofdstad worden opgeslagen; de kosten, daaraan verbonden, zullen ruim 8000 th. bedragen, welke door de stedelijke kas zullen gedragen worden.

— Zondag ll. hebben de koning, de koningin, en de kroonprins en zijne gemalin, benevens de prins van Wales, de stad Keulen bezocht. De stad was bij die gelegenheid des avonds schitterend geïllumineerd, terwijl ter eere der vorstelijke personen een voortreffelijk concert gegeven werd. Toen dit geëindigd was deden zij een rijtoertje door de stad, ten einde de illuminatie te bezigtigen. Hierbij muntte vooral uit de Dom, welke door Bengaalsch vuur verlicht was. Het gezigt daarvan leverde inderdaad een prachtig schouwspel op.

— Met het oog op de aanstaande verkiezingen zal de jonkerpartij alhier op den 20sten eene monster-vergadering houden, waaraan volgens de *N. Pr. Zeit.* minstens 5000 personen zullen deelnemen.

— Naar men uit Koburg verneemt is aldaar, ten gevolge van de door het hoofdbestuur van het National Verein gedane oproeping, reeds de som van circa 24,000 fl. ten behoeve der Duitsche vloot ontvangen.

— Onlangs is in de nabijheid van Paderborn een gruwelijke moord gepleegd. Een man heeft zijne zwangere vrouw door middel van een hamer het hoofd verpletterd en haar na het bedrijven der daad derwijze aan den voet van eene steil geplaatste ladder nedergelegd, als ware zij naar beneden gestort, ten einde het vermoeden, dat hij de hand in de daad had gehad, voor te komen. Eene toevallige omstandigheid heeft het feit aan het licht gebragt.

— In Polen zullen de verkiezingen voor de nieuwe districts- en gemeenteraden, wier instelling tot de laatstelijk door de regering aan de Polen gedane bewilligingen behoort, den 23sten dezer aanvangen. De bewegingspartij heeft de bevolking uitgenoodigd aan de verkiezingen deel te nemen, want zij ziet in de bedoelde collegiën een middel om de beweging gaande te houden.

Per Telegraaf.

's GRAVENHAGE, 19 September. Z. M. de koning heeft benoemd tot president der arrondissements-regtbank te Leyden, mr. J. W. Schuurman, regter in die regtbank.

WEENEN, 19 September. De aartshertog Ferdinand Max gaat naar Koningsbergen om de krooning bij te wonen. — Bij keizerlijk patent wordt de nieuwe landdag van Istrië tegen 25 September bijeengeroepen. Twee Istrische afgevaardigden van de partij van Nessuno hebben hun mandaat nedergelegd.

WEENEN, 19 September. De *Oest. Zeit.* spreekt het berigt der dagbladen van heden morgen tegen, dat de aartshertog Max, ter bijwoning der krooningsplegtigheid naar Koningsbergen zou gaan. Een andere prins van het keiz. huis was daartoe aangewezen.

POOLSCHE GRENZEN, 19 September. De gewelddadigheden tegen de Duitschers zijn Dingsdag ll. te Warschau voortgezet. De winkels worden gesloten. De toestand der Duitschers is gevaaarlijk.

STADS-BERIGTEN.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, —

Gezien het door Gedeputeerde Staten der provincie Zuidholland in hunne handen gesteld request van LEONARDUS ADRIANUS VOLLEBREGT, grutter, wonende alhier, waarbij deze vergunning vraagt tot het doen plaatsen van een *stoomwerktuig* in zijn pand op het Levendaal, geteekend Wijk II. No. 372, kadastraal bekend Sectie E. No. 799;

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824, rakende vergunningen ter oprigting van sommige Fabrieken en Trafieken;

Doen te weten, dat tot het hooren der eigenaars en bewoners van de naastbijgelegene en belendende panden, ten opzigte der informatiën *de Commodo et Incommodo*, door Burgemeester en Wethouders zal worden gevaceerd op het Raadhuis dezer Gemeente, op Maandag den 23sten September aanst., des voormiddags ten 11 ure; zullende de belanghebbenden verpligt zijn, hunne bezwaren tegen dat verzoek op dien tijd in te brengen, terwijl, bij verzuim daarvan, zij gehouden zullen worden zich tegen de inwilliging niet te hebben verzet.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 19 September 1861. D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

BROODZETTING

voor de gemeente *Leyden*,

ingaande Maandag den 23 September 1861.

Maximum van den prijs, waar *niet boven*, maar *wel beneden* zal mogen worden verkocht, ingevolge de verordening betreffende den verkoop van brood binnen deze gemeente, vastgesteld den 24 Nov. 1859 (*Gemeenteblad* no. 14).

Het *Tarwe brood*, *beste soort*, wegende een *nederl.* pond, op	30	cents.
Vijf oncen, op	15	»
Het *Franschbrood* van een *nederl.* pond, op	30	»
Vijf oncen, op	15	»
Het *Huisbak*, wegende een *nederl.* pond, op	27	»
Vijf oncen, op	$13\frac{1}{2}$	»
Het *minste soort* of zoogenaamd krop uit den zak, van een *nederl.* pond, op	21	»
Vijf oncen, op	$10\frac{1}{2}$	»
Het *Roggebrood*, van *zuivere* rogge gebakken, wegende drie *nederl.* ponden, op	36	»
Een pond vijf oncen, op	18	»

Burgemeester en Wethouders van Leyden,

D. TIEBOEL SIEGENBEEK, Burgemeester.

LEYDEN, 19 September 1861. v. PUTTKAMMER, Secretaris.

Burgerlijke Stand.

Van den 12 tot en met den 18 September 1861.

BEVALLEN: S. J. van Berkel, Z. levenl. — C. E. van Outeren, geb. Schuurman Schimmel, Z. — C. van den Bosch, geb. van Lieshoud, Z. — C. P. van Schooten, geb. Verstraaten, Z. — F. M. J. de Haay, geb. Zandvliet, D. — C. P. Kop, geb. Uljee, Z. — K. J. Hazenberg, geb. Willebrands, Z. — J. C. Taverne, geb. Keyser, D. — K. de Radder, Z. — J. C. Walle, geb. Schuijer, Z. — E. Leemans, geb. Offerman, Z. — S. Marsmeijer, geb. Outman, Z. — A. Walle, geb. den Bremmer, D. — J. C. de la Maar, geb. Bochanen, D. — V. P. Degon, geb. Bataille, Z. — A. van der Heemst, geb. Taayspel, Z. — E. J. H. Berg, geb. Wolff, Z. — J. Renier, geb. Buis, D. — M. W. Straathof, geb. Velthuyzen, D. — W. J. M. Cornelissen, geb. de Ridder, D. — M. E. Arnoldus, geb. Ree, D. — C. Christiaanse, geb. Steenwijk, Z. — C. Lindeman, geb. Dolkemade, D. — G. Laman, geb. Brouwer, D.

GEHUWD: G. Weerdenburg, wedr. en M. Persoon, jd. — J. Oostveen, jm. en W. C. Dullemond, jd. — P. Honsbeek, jm. en G. Ederzeel, jd. — J. Smits, jm. en M. de Graaf, jd. — C. Kaapaan, jm. en S. Schreuder, jd. — K. Pardon, jm. en M. Reitsma, jd. — J. Hennik, jm. en E. J. Schouten, jd. — J. Kreijermaat, jm. en P. Bekooy, jd. — A. Holtz, jm. en G. Lepelaar, jd. — D. A. J. Hogenstraaten, jm. en G. Jongmans, jd.

OVERLEDEN: Joha. Koppeschaar, 54 j. — H. J. Valk, Z., 13 m. — J. de Ley, D., 4 d. — I. Montagne, 76 j. — M. E. Hakkaart, geb. van den Berg, 34 j. — P. den Ouden, 64 j. — A. Hartsuiker, Z., 6 w. — J. M. 't Hooft, geb. van Zwieten, 45 j. — S. M. Carton, geb. Wijnbeek, 74 j. — J. M. Brakel, Z., bijna 4 m. — P. W. Hoppenbrouwer, Z., bijna 12 j. — H. Leeuwenburgh, 40 j. — F. J. Betcke, Z., bijna 13 m. — Hendra. Langezaal, 28 j. — T. W. J. Juynboll, 59 j.

KERKNIEUWS.

's GRAVENHAGE, 19 September. De kerkeraad der Evang.-Luth. gemeente heeft, ter vervulling der bestaande vacature, het volgende 3-tal van hh. predikanten gevormd: dd. Westhoff, te Middelburg; Lublink Weddik, te Utrecht, en Heyen, te Leyden; en daaruit beroepen ds. J. P. G. Westhoff, pred. te Middelburg.

Ten behoeve van de weduwen en kinderen van A. Gyzeny en J. Ederzeel, is sedert de laatste opgave ingekomen: bij den heer J. L. A. DESERTINE, van N. N. ƒ0.50; van S. te 's Hage ƒ1; van N. N. ƒ2.50.

ADVERTENTIEN.

Théâtre Français à Leide.

Les Artistes du Théâtre de la Haye,
Direction VALOIS et JAHN,
auront l'honneur de donner,
Mercredi 25 Septembre 1861,
une représentation composée de:

LA ROSE DE ST. FLOUR,

opérette en un acte d'OFFENBACH.

LE TORÉADOR,

opéra-comique en un acte d'ADAM.

Trumb-al-ca-zar,

bouffonnerie musicale en un acte, musique d'OFFENBACH.
On commencera à 7 heures. Pause après *le Toréador.*
Prix des places: Loge *f* 2.—. Parterre *f* 1.20. Galeries *f* 0.60.

GYMNASTIEK-SCHOOL.

De Commissie voor de Gymnastiekschool van het Departement *Leiden* der Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, heeft de eer bekend te maken, dat de Lessen zullen aanvangen in het begin der maand October, op nader aan te kondigen dag en uur.

Tot het inschrijven van Leerlingen zal worden gevaceerd, op Donderdag en Vrijdag den 19^{den} en 20sten September 1861, des namiddags van *twee* tot *vier* ure, in het Gebouw *tot Nut van 't Algemeen*, aan de Ruïne.

Belanghebbenden worden herinnerd aan de bepaling van Art. 6 van het Reglement voor de School, luidende:

»Bij de inschrijving moet worden overgelegd de verklaring van eenen geneeskundige, dat de Leerling zonder nadeel de Lessen kan bijwonen."

De Commissie voornoemd,
Namens dezelve,
LEIDEN, 17 September 1861. P. C. LEZWYN, Secretaris.

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ.

De EXTRA-ZONDAGSTREINEN van
's morgens 7 uur uit Amsterdam naar 's Gravenhage;
's namiddags 4 uur en 9 uur 15 m. uit Haarlem naar Amsterdam, en
's avonds 10 uur 30 m. uit 's Gravenhage naar Leiden,
zullen voor het laatst loopen op Zondag den 29sten September; op welken dag ook voor het laatst **Retourbiljetten** worden uitgegeven.

Oud-Carthagena's Berg-Planten-Olie.

Geen middel is zoo heilzaam voor den groei en het behoud der hoofdharen, als die olie welke onder den naam van Oud-Carthagena's Bergplanten-Olie, voor eenige jaren in den handel is gebragt. Nog voortdurend ondervinden de gebruikers de heilzame uitwerking van dat kostelijk haarmiddel. De vleijendste certificaten bevestigen dit. Het is een zeker, onfeilbaar middel tot behoud van het hoofdhaar, het fraaiste sieraad hetwelk ons gegeven is, het conserveert de kleur en verlevendigt de haarwortels, zoodat de gebruikers gewaarborgd zijn tegen ontijdige grijsheid en kaalhoofdigheid, want het spreekt van zelve daar waar de groeikracht bevordert wordt, de grijsheid langer uitblijft. Om dit middel voor elk bereikbaar te stellen is de prijs slechts 60 cents, als conservatie-middel heeft men aan 2 of 3 fleschjes per jaar genoeg, maar als geneesmiddel moet het bepaald eenmaal daags gebruikt worden. Verkrijgbaar aan het Hoofd-Depôt voor Nederland bij

A. BREETVELT Az.,
Markt, nevens de Waag,

die deze Olie verkrijgbaar heeft gesteld bij

N. J. Sanders Gz., Leiden, Haarlemmerstraat.	Wed. Boon, Leidschendam.
G. Wilhelmus, Woerden.	W. Ligthelm, Voorburg.
Mej. de Wed. Bosman, Gouda.	E. van Mansum, Hillegom.
Gebr. Kanling, Gouda.	J. Knol, Haarlemmermeer.
Gebr. Kanling, Alphen.	A. de Vink Sr., Boskoop.
	En meer depôts in andere plaatsen.

Uit de wereldberoemde Fabriek van de Heeren BLONDEL, te Parijs (*facteur de l'académie Imperiale de Musique*) wordt door bijzondere gelegenheid te koop aangeboden eene **prachtige opstaande nooit bespeelde PIANO**, van 7-octaaf, 3-snarig, gebouloneerd en voorzien van ijzeren staven, de kast in Palisander, van een eenvoudige doch rijke bouwerde, geheel nieuw. Deze Piano is bekroond met de gouden medaille, welke aan de Piano gehecht is; de prijs aan de Fabriek, buiten inkomende regten en vracht, is fr. 1300, en thans aangeboden voor fl. 480, terwijl de eigenaar voor 10 jaren schriftelijke waarborg tegen alle gebreken geeft. Het *Certificat d'origine* is aanwezig.

Nadere inlichtingen te verkrijgen bij den Boekhandelaar J. W. VAN LEEUWEN, Breedestraat alhier, bij wien tevens verschenen is:

Dr. MACKENZIE,
GEENE AANBEIJEN MEER!

Prijs *f* 0.75.

Te Leiden te Huur gevraagd om dadelijk te aanvaarden: een fatsoenlijk **Burgerwoonhuis** voor een klein gezin. Met opgave van prijs en stand, adressere men zich bij den Notaris DONKER, te *Benningbroek*, bij *Hoorn*.

Men biedt op een der Hoofdstraten dezer Stad voor een fatsoenlijk Heer *te Huur* aan, **twee Gemeubeleerde Kamers** en appart **Alcove**. Te bevragen bij den Boek- en Papierhandelaar H. J. T. MATVELD.

OPENBARE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, bij opbod en afslag, op Zaturdag den 28sten September 1861, des avonds ten 7 ure, na daartoe bekomene Regterlijke magtiging, van:

Nº. 1. Een HUIS EN ERF te *Leyden* in de Janvossensteeg, Wijk VI. Nº. 961. Verhuurd bij de week in twee gedeelten te zamen voor *f* 1.95, en

Nº. 2. Een HUIS EN ERF aldaar aan de Langegracht, Wijk V. Nº. 935. Verhuurd bij de week voor *f* 1.50.

En voorts Vrijwillig:

Nº. 3. Een HUIS EN ERF aldaar aan het Plein van 's Gravenstein Wijk IV. Nº. 630.
Verhuurd bij de week in twee gedeelten te zamen voor *f* 2.80.

Nº. 4. Een PAKHUIS EN ERF MET LOOTS aldaar in de Mentjes- of Kolfmakersteeg, Wijk I. Nº. 432, en

Nº. 5. Een OPEN ERF OF PUINSTAAL met muur aan het einde van den Vliet, westzijde, Wijk I. Nº. 567.

Zijnde beide laatstgenoemde perceelen in eigen gebruik.

De perceelen zijn te bezigtigen den dag vóór en op den dag van den verkoop, terwijl nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. H. OBREEN, te *Leyden*, aan den Ouden Singel, Wijk V. Nº. 348.

De Raad van Administratie van het Invalidenhuis te Leyden, zal op Maandag den 23sten September 1861, des namiddags ten 2 ure, aan de minst Inschrijvenden **aanbesteden:**

De levering van de navolgende Artikelen, benoodigd van den 1sten October 1861 tot den 30sten September 1862, als: *Tarwe, Gort, Rijst, Groene Erwten, Wijn, Bier, Stroo, Steenkolen, Turf, Hout, Bezems en Boenders*, en van den 1sten October dezes jaars tot ultimo Junij 1862 de *Aardappelen*.

De Monsters en Voorwaarden liggen ter inzage aan genoemd gesticht.

De billetten zullen in tegenwoordigheid der Inschrijvers worden geopend en moeten de prijzen, in deze vermeld, gesteld worden in *guldens, cents* en *halve cents*, terwijl de Aanbesteders zich de gunning voorbehouden.

De Raad van Administratie voornoemd,
LEYDEN, 9 September 1861. v. PUTTKAMMER, *Voorzitter*,
J. C. LUBERTI, *Secretaris.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, WOENSDAG 18 September.

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
NEDERLAND.				
W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	64	$64\frac{1}{8}$	$64\frac{1}{8}$
Dito	3	$76\frac{3}{8}$	$76\frac{5}{16}$	$76\frac{5}{16}$
Dito	4	$99\frac{1}{2}$	$99\frac{5}{8}$	$99\frac{5}{8}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$92\frac{7}{8}$	—	—
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$134\frac{3}{4}$	—	—
O. I. Leening	4	—	—	—
Aand. H. Spw.	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
Dito Rijn-Spw.	$4\frac{1}{2}$	$104\frac{3}{8}$	—	—
BELGIE.				
Cert. *Rothsch.*	$2\frac{1}{2}$	$54\frac{3}{8}$	—	—
SPANJE.				
Obligatiën	$1\frac{3}{4}$	$42\frac{3}{16}$	—	—
Dito Buitenl.	3	$50\frac{1}{8}$	—	—
Dito Binnenl.	3	$47\frac{5}{8}$	$47\frac{3}{4}$	$47\frac{5}{8}$
Bew. Coupons.		—	—	—
PORTUGAL.				
Oblig.	3	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{3}{4}$	—
Dito 1856/59	3	46	$46\frac{1}{16}$	$46\frac{1}{16}$
RUSLAND.				
Obl. *Hope & Co.*	5	103	—	—
Dito 1828/29	5	$101\frac{5}{8}$	—	—
Cert. 1831/33	5	$81\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1840	4	—	—	—
Dito *Stieglitz*	4	—	—	—
Dito Nieuwe	4	—	—	—
Dito 5e Serie	5	$82\frac{1}{4}$	—	—
" 1855, 6e Ser.	5	$94\frac{1}{2}$	—	—

	pCt.	Laagste.	Hoogste.	Gebl.
Dito 1859	3	$59\frac{3}{4}$	$59\frac{7}{8}$	—
Inschr. in Ass.	6	—	—	—
Cert. van dito	6	$55\frac{3}{4}$	—	—
Spoorw. volgef.		$195\frac{1}{2}$	196	196
POLEN.				
Aand. 1835	*f*	—	—	—
Dito Oblig.	4	$86\frac{3}{8}$	—	—
PRUISSEN.				
Oblig. 1859	5	$105\frac{3}{8}$	—	—
Aand. 1854	$3\frac{1}{2}$	—	—	—
OOSTENRIJK.				
Oblig. bij *Goll*	5	—	—	—
Dito	4	$42\frac{7}{8}$	—	—
Dito Metall.	5	$46\frac{11}{16}$	$46\frac{13}{16}$	[illegible]
Dito zilv. nat.	5	$55\frac{11}{16}$	$55\frac{13}{16}$	[illegible]
Dito bet. Amst.	5	$69\frac{7}{8}$	70	—
Dito 1847/52	$2\frac{1}{2}$	$24\frac{9}{16}$	$24\frac{5}{8}$	—
BRAZILIE.				
Geldl. 1824	5	—	—	—
PERU.				
Geldl. 1824	$4\frac{1}{2}$	—	—	—
VENEZUELA.				
Oblig.	3	$18\frac{3}{8}$	$18\frac{15}{16}$	[illegible]
GRENADA.				
Oblig.	4	$14\frac{13}{16}$	15	[illegible]
MEXICO.				
Oblig. 1851	3	$22\frac{3}{8}$	$22\frac{5}{8}$	[illegible]

Slotkoersen, heden 19 September.
(*per Telegraaf.*)

Ned. W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$64\frac{1}{16}$
Dito	3	"	$76\frac{1}{4}$
Dito	4	"	$99\frac{3}{4}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	"	$134\frac{3}{8}$
SPANJE, Oblig.	$1\frac{3}{4}$	"	$42\frac{1}{8}$
Dito Binnenl.	3	"	$47\frac{11}{16}$
Dito Buitenl	3	"	$50\frac{1}{8}$
PORTUGAL, te L.	3	"	$46\frac{3}{4}$
Dito Oblig. 1856/59	3	"	$46\frac{1}{8}$

RUSLAND, bij *Hope & Co.*	5	pCt.	[illegible]
Dito bij *Stieglitz & Co.*	4	"	[illegible]
Dito Certif. 6e Serie	5	"	[illegible]
Dito Spoorweg, volgef.			[illegible]
OOSTENRIJK, Metalliek	5	"	[illegible]
Dito 1847/1852	$2\frac{1}{2}$	"	[illegible]
Dito betaalb. te Amst.	5	"	[illegible]
Dito Zilv. Nat.	5	"	[illegible]
MEXICO, Oblig. te L.	3	"	[illegible]

Grenada 15. — $5\frac{1}{2}$.

Londen, Consols $93\frac{1}{4}$. **Parijs**, Fr. Rente 69.20. **Weenen**, Metall. 5 pCt. —.—. Id. Nat. —.—. Wissel Londen —.—.
Londen, Disconto $3\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.